

7 Sosyal Bilgiler

• Etkin Vatandaşlık

Adı ve Soyadı:

Sınıf ve No:

1. MÖ V. yüzyılda Yunan şehir devletlerinden biri olan Atina'da ilkel bir demokrasi görülürdü. Burada sadece Atinalı soylu erkekler yönetimde söz sahibiydi. Kadınların ve kölelerin söz hakkı yoktu. Demokrasinin günümüze ulaşması yüzyılları bulan bir yolculuktur.

Verilen metne göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Demokrasi günümüzdeki haline zamanla ulaşmıştır.
B) Eski Yunanda demokrasinin ilk örneği yaşanmıştır.
C) Atina demokrasisinde sadece soylu erkeklerin yönetimde söz hakkı vardır.
D) Günümüzde Yunanistan'da kadınların yönetim hakkı yoktur.

2. I. Orta Asya'da yaşayan Türk devletlerinde devleti ilgilendiren önemli işler kurultayda görüşülürdü.
II. Kurultaya kağanın eşi "hatun" da katılırdı.
III. Devletin ileri gelenleri ve halktan kişiler de kurultaya katılır, görüşlerini ifade ederlerdi.
IV. Son sözü kağan söylerdi.

Kurultayların hangi özellikleri demokratik nitelik taşır?

- A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) III ve IV

3. 1215'te İngiltere'de kralın keyfi yönetimi ve halktan ağır vergiler alması nedeniyle halk tepki gösterdi. Bunun sonucunda kral, Magna Carta Libertatum denilen bir belge imzalamak zorunda kaldı. Bu belge ile hukukun üstünlüğü kabul edilmiş oldu. Magna Carta, kralın egemenliğini soylularla paylaşmak zorunda olduğu bir belgedir. Bu belge, kralın yetkilerini sınırlandıran ilk anlaşmadır ve anayasaya dayalı parlamenter yönetim biçimine geçişin ilk aşamasını oluşturmuştur.

Verilen paragrafa göre Magna Carta Libertatum ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yanlıştır?

- A) Magna Carta Libertatum anayasaya dayalı parlamenter yönetim biçimine geçişin ilk aşamasıdır.
B) Magna Carta ile İngiltere'de hukukun üstünlüğü kabul edilmiştir.
C) Magna Carta İngiltere'de sınıfsız ayrıcalıksız bir toplum oluşturmuştur.
D) Magna Carta ile İngiltere kralı egemenliğini soylularla paylaşmıştır.

Kastamonu İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

4. - 1839 yılında Tanzimat Fermanı ilan edildi. Fermana göre kanun önünde herkes eşit sayıldı.
- 1876'da kabul edilen I. Meşrutiyet sonucunda halk, ilk kez yönetimde temsil edilme hakkını elde etti.
- 23 Nisan 1920 tarihinde Büyük Millet Meclisi açılmıştır.

Türk Tarihindeki demokratik gelişmelere bakıldığında ulaşılabilecek ortak çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Osmanlı Devleti'nde de demokratik hareketler yaşanmıştır.
B) Büyük Millet Meclisinin açılmasıyla Cumhuriyete geçiş kolaylaştı.
C) Meşrutiyetin ilanı ile halk, yönetimde temsil edilmeye başladı.
D) Türk demokrasisi belirli aşamalarla günümüze ulaşmıştır.

5. Aşağıda verilen gelişmelerden hangisi Türk Tarihindeki demokratikleşme hareketlerinden biri değildir?

- A) 1215 Magna Carta Libertatum   B) 1839 Tanzimat Fermanı
C) 1876 Kanuni Esasının ilanı   D) 1908 II. Meşrutiyetin ilanı

6. Aşağıdakilerden hangisi 29 Ekim Cumhuriyetin ilanı ile yaşanan gelişmelerden biri değildir?

- A) Tek kişinin egemenliğine dayanan yönetim anlayışı son buldu.
B) Yöneticiler seçim yoluyla belirlenmeye başlandı.
C) Seçilen yöneticiler ülkenin yeni sahibi oldular.
D) Milli egemenlik ilkesi hayata geçti

7. Atatürk daha Kurtuluş Savaşı' nın başından itibaren Cumhuriyetle yönetilen bir devlet kurmayı planlamış ve zaferden sonra da adım adım Cumhuriyete geçişi sağlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün cumhuriyete geçmek istemesinin sebeplerinden biri olamaz?

- A) Cumhuriyette bütün vatandaşların hak ve özgürlüklerinin anayasayla korunması
B) Cumhuriyette yöneticilerin halk tarafından seçilmesi
C) Cumhuriyette her zaman tek partinin bulunması
D) Cumhuriyette herkesin kanun önünde eşit olması

8. Madde 6- Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir. Türk Milleti egemenliğini, anayasanın koyduğu esaslarına göre, yetkili organları eliyle kullanır. Egemenliğin kullanılması, hiçbir surette hiçbir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılamaz. Hiçbir kimse veya organ kaynağını anayasadan almayan bir devlet yetkisi kullanamaz.

Anayasamızın “milli egemenlik” ile ilgili maddesine bakıldığında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yanlış olur?

- A) Egemenlik her şartta millete geçmiştir.
B) Yönetici ve kurumlar yetkilerini anayasadan alırlar.
C) Egemenlik hiçbir şekilde bir aileye, sınıfa veya gruba bırakılamaz.
D) Egemenliği elinde bulunduran yöneticiler ölünce yeniden seçimler yapılır.

Kastamonu İl Millî Eğitim Müdürlüğü Ölçme Değerlendirme Merkezi

9. Atatürk zamanında yapılan;

- I. Kadınlara belediye, muhtarlık ve milletvekilliği seçilme haklarının verilmesi,
II. Medeni kanunun kabul edilmesi,
III. Kadın-erkek bütün vatandaşlara eğitim hakkının verilmesi,

Uygulamalarının ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli Egemenlik ilkesini gerçekleştirmek
B) Her alanda kadın-erkek eşitliğini sağlamak
C) Kız çocuklarının da eğitim hakkını kullanmasını sağlamak
D) Ülke yönetiminde kadınların temsilini sağlamak

10. Aşağıdakilerden hangisi 29 Ekim 1923' te Cumhuriyetin İlanından sonra ülkemizde görülen uygulamalardan biri değildir?

- A) Ülkenin bir hanedan tarafından yönetilmesi
- B) Yöneticilerin belirli aralıklarla halk tarafından seçilmesi
- C) Tüm vatandaşların devlet hizmetinden eşit olarak yararlanabilmeleri
- D) Kadına bir takım haklar verilerek bunların kanunlarla korunması

11. Aşağıdaki konulardan hangisi anayasamızın ilk üç maddesinde yer alan, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerinden biri değildir?

- A) Atatürk milliyetçiliğine bağlılık
- B) Resmi dili
- C) Bayrağın şekli ve rengi
- D) Siyasi parti sayısı

12. Ülkemizde halk ülkeyi yönetme yetkisini seçimler yoluyla iktidara getirdiği temsilcileri aracılığı ile kullanır. Dört yılda bir yapılan genel seçimlerle halk temsilcilerini belirler. Vatandaşlar kanunlar çerçevesinde seçme ve seçilme hakkına sahiptirler. Herkesin eşit oy hakkı vardır. Seçimlerde oylama gizli, oyların sayımı ise açık yapılır.

Paragrafta Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerinden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Demokratik devlet
- B) Laik devlet
- C) Sosyal devlet
- D) Hukuk devleti

13. Ülkemizde hiç kimse inancından veya ibadetinden dolayı suçlanamaz, kınanamaz. Bütün vatandaşlara inanç ve ibadet özgürlüğü tanınır. Bu durum anayasa ile güvence altına alınmıştır.

Metinde anlatılan inanç ve ibadet özgürlüğü, dayanağını Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin hangi niteliğinden almaktadır?

- A) Demokratik
- B) Laik
- C) Sosyal devlet
- D) Hukuk

14. Devletimiz ayırım gözetmeksizin tüm vatandaşların eğitim, sağlık, güvenlik gibi haklarını korumakla mükelleftir. Yol, su, elektrik gibi hizmetler devlet eliyle ya da devlet kontrolüyle halka sunulur. Yaşlı ya da bakıma muhtaç kişileri de devlet koruma altına alır.

Devletimize, metinde belirtilen sorumlulukları yükleyen temel niteliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hukuk devleti
- B) Sosyal devlet
- C) Laik devlet
- D) Demokratik devlet

15. Türkiye Cumhuriyeti' nde yaşayan her vatandaşın canı, malı, temel hak ve hürriyetleri güvence altındadır. Haksızlığa uğrayan kişiler mahkemelere başvurup adaletin gerçekleşmesini isteyebilir. Kişiler ve kurumlar bütün yetkilerini anayasa ve yasalar çerçevesinde kullanabilir.

Paragrafta Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerinden hangisi açıklanmaktadır?

- A) Demokratik devlet
- B) Laik devlet
- C) Sosyal devlet
- D) Hukuk devleti

16. Ülkemizin kırsal kesimlerinde kız çocuklarının okula gönderilmemesi sorunu zaman zaman yaşanmaktadır. Kız çocukları ev işlerinde ya da aileleri ile birlikte tarım işçisi olarak çalıştırılmak gibi sebeplerle okula devam edememektedirler.

Metinde kız çocuklarının hangi demokratik haklarını kullanamadıkları vurgulanmaktadır?

- A) Beslenme hakkı   B) Eğitim hakkı
C) Sağlık hakkı   D) Seçilme hakkı

17. Ülkemizde siyasi seçimlerde kadınlar erkeklere göre daha az aday gösterilmektedir. Bu durum Türkiye Büyük Millet Meclisindeki milletvekili cinsiyet dağılımına da yansımaktadır. Mesela 24 Haziran 2018'de yapılan milletvekilliği seçimlerinde adayların % 20,5'i kadınlardan oluşuyordu.

Metinde verilen bilgiler kadınların hangi haklarını yeterince kullanamadıklarını vurgulamaktadır?

- A) Seyahat hakkı   B) Seçme hakkı
C) Seçilme hakkı   D) Sağlık hakkı

18. Aşağıdakilerden hangisi eğitim gördüğümüz okulda karşılaşacağımız demokratik uygulamalardan biri değildir?

- A) Sınıf veya okulumuzla ilgili kararlarda fikirlerimizi ifade ederiz.
B) Okuldaki eğitsel ve sosyal faaliyetlere katılırız.
C) Okulun kütüphane ve laboratuvarından yararlanabiliriz.
D) Okula istediğimiz zaman gider, istediğimizde okuldan ayrılırız.

19. Aşağıdakilerden hangisi 7. Sınıf öğrencisi Abdullah'ın ailesinde yaşayabileceği demokratik uygulamalardan biri olamaz?

- A) Fikir ve görüşlerini özgürce ifade edebilir.
B) Büyüklerinin kendisine sunduğu imkanlardan ihtiyacı kadar yararlanabilir.
C) Seçimlerde özgürce oy kullanabilir.
D) Beslenme, giyinme gibi ihtiyaçlarını dile getirerek karşılanmasını isteyebilir.

20. Aşağıdakilerden hangisi 7. Sınıf öğrencisi olan Kerem'in toplumsal hayatta karşılaşılabileceği demokratik uygulamalara örnek olamaz?

- A) Toplu taşıma araçlarına binerken sıraya girer.
B) Karşılaştığı bir sorunu ilgili kuruma dilekçe yazarak bildirebilir.
C) Sınıf başkanlığına aday olup seçilmek isteyebilir.
D) Sınıfta her zaman düşüncelerini söz almadan söyleyebilir.